

2. Vrucht van de Geest

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat de Heilige Geest door en in mensen werkt.
- De kinderen maken kennis met de negen kenmerken van de vrucht van de Geest.
- De kinderen vormen zich een mening over de werking van de Heilige Geest in hun eigen leven.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

Deze bijeenkomst gaat over de uitwerking van de Heilige Geest in mensen. De kinderen maken kennis met een oud gebed om de Heilige Geest. Gods Geest geeft mensen geestkracht om naar Zijn wil te leven. In het Latijn is het woord voor 'geest' *spiritus*. Onze woorden 'inspiratie' en 'inspireren' zijn hiervan afgeleid. De Geest van God kan mensen inspireren bij wat zij doen en geloven. In veel kerken wordt elke zondag voorafgaand aan de Schriftlezingen gebeden om de Heilige Geest. De Geest wordt aangeroepen om te helpen bij het horen, spreken, voelen en denken. De Geest wordt aangeroepen om ons inspiratie te geven.

De kinderen ontdekken dat we de Heilige Geest op meerdere manieren kunnen ervaren, bijvoorbeeld in andere mensen. In ons leven kunnen we mensen tegenkomen die zo'n wijsheid, geloof en vanzelfsprekende onbaatzuchtigheid hebben, dat wij in en door hen het werken van God kunnen zien. Goede mensen. Een terechte vraag is of Gods Geest alleen in christelijke mensen aanwezig is. De Heilige Geest waait waarheen Hij wil, zoals de wind (Johannes 3: 8). Hij is ongrijpbaar en werkt op bijzondere manieren.

De kinderen maken kennis met de vrucht van de Geest. In Galaten 5: 22-23 noemt Paulus negen kenmerken waaraan je de Geest kunt herkennen bij mensen: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Zoals je een boom kunt herkennen aan zijn vruchten, zo zou een christen te herkennen moeten zijn aan deze kenmerken.

Paulus noemt het bewust 'vrucht' van de Geest, niet 'vruchten'. De negen eigenschappen laten namelijk samen één vrucht zien: Jezus Christus. De Heilige Geest wil Christus zichtbaar maken in het leven van mensen. In tegenstelling tot de gaven van de Geest, genoemd in 1 Korintiërs 12, kun je niet slechts één eigenschap van de vrucht van de Geest hebben. Alle negen genoemde kenmerken worden van een christen verwacht. Je zou dus bijvoorbeeld niet kunnen zeggen: ik ben vriendelijk, maar ik heb geen geduld.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Lees Galaten 5: 13-26. Wat roept deze tekst bij je op?
- De vrucht van de Geest bestaat volgens Galaten 5: 22-23 uit negen eigenschappen: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Wat betekenen deze woorden voor je?
- Wat voor voorbeelden (eventueel uit je eigen leven) kun je bedenken om deze eigenschappen aan de kinderen uit te leggen?
- Wie vind je een goed mens in de zin van de negen genoemde eigenschappen? Waarom?
- Merk je iets van de Heilige Geest in jouw leven of in het leven van anderen?
- Wat zou je met de kinderen kunnen en willen delen over de werking van de Heilige Geest in je eigen leven?

Vul tot slot zelf werkblad 2.1 in.

Praktische voorbereiding

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 2.1 mee vóór de bijeenkomst. Vraag hun dan om het werkblad thuis in te vullen. De opdracht staat op het werkblad. Het ingevulde werkblad zal besproken worden tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen het dan weer moeten meebrengen. Het is echter ook mogelijk om het werkblad gewoon te laten invullen tijdens het programma (zie *Verkenning*).

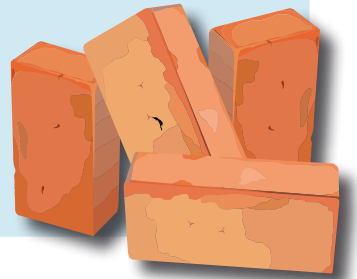
BENODIGDHEDEN

Voraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken;
- Het Taizé-lied *Veni Sancte Spiritus* (op een cd of via internet);
- Apparatuur om het gevonden lied te kunnen afspelen (bijvoorbeeld een cd-speler of een computer met internetverbinding);
- Pennen;
- Kopieën van werkblad 2.1 en 2.3 voor alle kinderen (werkblad 2.1 mogelijk van tevoren meegegeven, zie VOORBEREIDING);
- Een kopie van werkblad 2.2 (in kaartjes geknipt);
- Een kopie van werkblad 2.4;
- Een paar stuks fruit;
- Een waxinelichtje voor alle kinderen;
- Eventueel een stukje papier voor alle kinderen.

PROGRAMMA

10 minuten

Opening

Heet de kinderen van harte welkom. Vraag hun om in een kring om tafel te komen zitten. Zet de grote kaars op tafel en steek deze aan.

Laat (een gedeelte van) het Taizé-lied *Veni Sancte Spiritus* horen. Mogelijk vinden sommige kinderen het lied een beetje vreemd, omdat ze zo iets niet gewend zijn. Dat is niet erg. Geef hun eerste reactie gewoon even de ruimte.

Vertel dat dit een heel oud lied is. Eigenlijk is het een gebed. De tekst betekent 'Kom, Heilige Geest, in ons ontsteekt U het vuur van Uw liefde'. Ga met de kinderen in gesprek over dit lied. Wat horen ze? Wat valt hun op (bijvoorbeeld: de herhaling)? Wat vinden ze van de muziek? Wat vinden ze van de tekst? Doe dit niet al te uitgebreid: het gaat hier slechts om een verkenning.

15 minuten

Verkenning

Vraag de kinderen of zij weten hoe de Heilige Geest zich liet zien op het Pinksterfeest (in wind en vuur). Vertel dat Jezus' leerlingen zo enthousiast waren geworden door de Heilige Geest dat ze vol vuur wilden gaan vertellen over God en over Jezus. Ook op andere manieren kun je merken dat Gods Geest in mensen werkt, bijvoorbeeld door de manier waarop mensen met elkaar om gaan.

Als je werkblad 2.1 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om het ingevulde werkblad er even bij te pakken. Had je werkblad 2.1 niet van tevoren uitgedeeld, doe dat dan nu en laat het ter plekke invullen.

Ga met de kinderen in gesprek over wat zij (en eventueel hun ouders of verzorgers) hebben ingevuld. Laat hen over hun 'goede mensen' vertellen. Vinden de kinderen dat Gods Geest in die mensen is? Laat ook je eigen ingevulde werkblad zien en vertel erover.

15 minuten

Verdieping

Deel kopieën van werkblad 2.3 uit en leg de kaartjes van werkblad 2.2 verspreid op tafel. Vertel dat negen van deze woorden in de Bijbel worden genoemd als eigenschappen van mensen die leven met Gods Geest. Vraag om welke kaartjes het volgens hen gaat. Laat ze met elkaar discussiëren. Waarom hoort de ene eigenschap er wel bij en de andere niet? Leg zo nodig onbekende woorden uit.

Vertel welke eigenschappen 'de vrucht van de Geest' worden genoemd: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Laat hen deze woorden invullen op werkblad 2.3.

Laat vervolgens de foto's op werkblad 2.4 zien. Vraag hun of ze weten wat voor soort bomen dit zijn (een appel- en een bananenboom). Vertel dat het gemakkelijker is om een boom te herkennen als je de vruchten kunt zien. Zo is de Heilige Geest ook te herkennen als mensen die eigenschappen laten zien in hun leven. Daarom heten ze 'de vrucht van de Geest'. Jezus was de mens in wie alle goede eigenschappen te zien waren. Door Jezus horen ze allemaal bij elkaar. Daarom spreken we van 'de vrucht van de Geest' en niet van 'de vruchten van de Geest'.

Ga hierover in gesprek met de kinderen. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Zijn ze het ermee eens dat deze eigenschappen passen bij mensen die leven met Gods Geest?
- Herkennen ze deze eigenschappen bij de eerder genoemde 'goede mensen'?
- Missen ze bepaalde eigenschappen? Zo ja, welke?

15 minuten

Verwerking

Verdeel de groep in twee- of drietallen. Verdeel de negen kaartjes over de groepjes. Het is de bedoeling dat ze de eigenschappen op hun kaartjes gaan uitbeelden. Ze moeten bijvoorbeeld laten zien hoe een geduldig iemand eruitziet. Geef aan dat ze hierbij geen geluid mogen maken. Geef de kinderen even de tijd om zich voor te bereiden. Laat de twee- of drietallen dan om beurten een eigenschap uitbeelden. De andere twee- of drietallen krijgen een minuut de tijd om de eigenschap te raden. Het twee- of drietal dat de meeste woorden geraden heeft, wint een stuk fruit.

5 minuten

Afsluiting

Zet de grote kaars weer op tafel (en steek die zo nodig opnieuw aan). Deel waxinelichtjes uit. Vraag de kinderen daarna om even stil te zijn en te bedenken welke vrucht van de Geest zij de komende week zouden willen laten zien. Laat ze om beurten hun kaarsjes aansteken aan de grote kaars. Daarbij mogen ze het gekozen woord hardop zeggen, maar ze mogen het ook voor zichzelf op een briefje schrijven (dit hangt af van de veiligheid en de sfeer in de groep). Sluit af met de woorden: Kom, Heilige Geest, in ons ontsteekt U het vuur van Uw liefde.

Blaas samen de waxinelichtjes en de grote kaars uit. Moedig de kinderen aan om werkblad 2.3 te bespreken met hun ouders of verzorgers.

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Tot de volgende keer!

BIJLAGEN

1. Werkblad 2.1 – Goede mensen
2. Werkblad 2.2 – Goede en rotte vruchten
3. Werkblad 2.3 – Vrucht van de Geest
4. Werkblad 2.4 – Fruitbomen